Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (deviata komora)

z 9. júla 2020 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Boj proti oneskoreným platbám v obchodných transakciách – Smernica 2011/7/EÚ – Pojem ‚obchodná transakcia' – Poskytovanie služieb – Článok 2 bod 1 – Nájomná zmluva – Pravidelné platby – Rozvrhy platieb, ktorými sa stanovujú splátky – Článok 5 – Rozsah pôsobnosti"

Vo veci C-199/19,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi (Okresný súd Lodž-Centrum, Poľsko) z 24. januára 2019 a doručený Súdnemu dvoru 27. februára 2019, ktorý súvisí s konaním:

RL sp. z o.o.

proti

J. M.,

SÚDNY DVOR (deviata komora),

v zložení: predseda deviatej komory S. Rodin, sudcovia K. Jürimäe a N. Piçarra (spravodajca),

generálny advokát: G. Hogan,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– J. M., v zastúpení: A. Krakowińska, radca prawny,

– poľská vláda, v zastúpení: B. Majczyna, splnomocnený zástupca,

– talianska vláda, v zastúpení: G. Palmieri, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci F. De Luca, avvocato dello Stato,

– Európska komisia, v zastúpení: K. Mifsud-Bonnici a Ł. Habiak, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

* Jazyk konania: poľština.

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 2 bodu 1 a článku 5 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/7/EÚ zo 16. februára 2011 o boji proti oneskoreným platbám v obchodných transakciách (Ú. v. EÚ L 48, 2011, s. 1).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťou RL sp. z o.o. a pánom J. M. vo veci jeho oneskorenej platby šestnástich splátok nájomného a súvisiacich nákladov týkajúcich sa zmluvy o prenájme obchodných priestorov uzavretej na dobu neurčitú.

Právny rámec

Právo Únie

3 Odôvodnenia 2, 3, 8, 9, 11, 19 a 22 smernice 2011/7 uvádzajú:

„(2) Väčšina tovaru a služieb v rámci vnútorného trhu dodávajú hospodárske subjekty iným hospodárskym subjektom a orgánom verejnej moci na základe odložených platieb, keď dodávateľ poskytne svojmu zákazníkovi čas na zaplatenie faktúry podľa dohody strán, podľa údajov na faktúre dodávateľa alebo podľa zákona.

(3) Mnoho platieb v obchodných transakciách medzi hospodárskymi subjektmi alebo medzi hospodárskymi subjektmi a orgánmi verejnej moci sa uskutočňuje neskôr, než ako sa dohodlo v zmluve alebo stanovilo vo všeobecných obchodných podmienkach. Hoci bol tovar dodaný alebo služby poskytnuté, mnohé zodpovedajúce faktúry sú zaplatené dlho po termíne splatnosti. Takéto oneskorené platby negatívne ovplyvňujú likviditu a komplikujú finančné hospodárenie podnikov. Takisto ovplyvňujú konkurencieschopnosť a ziskovosť podnikov v prípade, keď veriteľ z dôvodu oneskorenej platby musí získať finančné prostriedky z externých zdrojov. …

…

(8) Rozsah tejto smernice by sa mal obmedziť na platby vykonávané ako odplata za obchodné transakcie. Táto smernica by nemala upravovať transakcie so spotrebiteľmi, úroky v spojitosti s inými platbami, napr. platbami podľa zákonov o zmenkách a šekoch alebo platbami vykonávanými ako náhrada škody vrátane platieb od poisťovní. Členské štáty by ďalej mali mať možnosť vylúčiť dlhy, ktoré sú predmetom insolvenčného konania vrátane konania zameraného na reštrukturalizáciu dlhu.

(9) Táto smernica by mala upravovať všetky obchodné transakcie bez ohľadu na to, či sa uskutočňujú medzi súkromnými alebo verejnoprávnymi podnikmi, alebo medzi podnikmi a orgánmi verejnej moci… Z tohto dôvodu by táto smernica mala upravovať aj všetky obchodné transakcie medzi hlavnými zmluvnými stranami a ich dodávateľmi a subdodávateľmi.

…

(11) Dodávka tovaru a poskytovanie služieb za odplatu, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, by takisto mali zahŕňať plánovanie a vykonávanie verejných prác a stavebno-inžinierskych prác.

…

(19) S cieľom odradiť od oneskorených platieb je potrebné, aby veritelia dostali spravodlivú náhradu nákladov na vymáhanie, ktoré im vznikli v dôsledku oneskorenej platby. Náklady na vymáhanie by mali takisto zahŕňať náklady na vymáhanie administratívnych nákladov a náhradu za interné náklady, ktoré vznikli v dôsledku oneskorenej platby, pre ktoré by sa mala v tejto smernici stanoviť paušálna minimálna suma, ktorá sa môže kumulovať spolu s úrokom z omeškania. …

…

(22) Táto smernica by nemala zabraňovať splátkovým ani rozloženým platbám. Každá splátka alebo platba by však mala prebehnúť na základe dohodnutých podmienok a podľa pravidiel pre oneskorené platby stanovených v tejto smernici.“

4 Podľa článku 1 smernice 2011/7, nazvaného „Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti“:

„1. Cieľom tejto smernice je boj proti oneskoreným platbám v obchodných transakciách s cieľom zabezpečiť riadne fungovanie vnútorného trhu a tým podporiť konkurencieschopnosť podnikov a najmä [malých a stredných podnikov].

2. Táto smernica sa vzťahuje na všetky platby uskutočnené ako odplata za obchodné transakcie.

3. Členské štáty môžu vylúčiť dlhy, ktoré sú predmetom insolvenčného konania začatého proti dlžníkovi vrátane konania zameraného na reštrukturalizáciu dlhov.“

5 Článok 2 tejto smernice obsahuje tieto definície:

„…

1. ‚obchodné transakcie‘ sú transakcie medzi podnikmi alebo medzi podnikmi a orgánmi verejnej moci, ktoré vedú k dodávke tovaru alebo k poskytnutiu služieb za odplatu;

…

3. ‚podnik‘ je akákoľvek organizácia iná ako orgán verejnej moci, konajúca v rámci svojej nezávislej hospodárskej alebo odbornej činnosti, a to aj vtedy, ak je táto činnosť vykonávaná len jednou osobou;

4. ‚oneskorená platba‘ je platba, ktorá neprebehne v rámci zmluvnej alebo zákonnej lehoty splatnosti a pri ktorej sú splnené podmienky stanovené v článku 3 ods. 1…;

5. ‚úrok z omeškania‘ je zákonný úrok z omeškania alebo úrok, ktorého sadzba bola dohodnutá medzi podnikmi podľa článku 7;

…“

6 Článok 3 ods. 1 tejto smernice, nazvaný „Transakcie medzi podnikmi“, stanovuje:

„1. Členské štáty zabezpečia, aby v obchodných transakciách medzi podnikmi mal veriteľ bez potreby upozornenia nárok na úrok z omeškania, ak sú splnené tieto podmienky:

a) veriteľ splnil svoje zmluvné a zákonné povinnosti a

b) veriteľ nedostal splatnú sumu včas, s výnimkou prípadu, keď dlžník nie je zodpovedný za omeškanie.“

7 Podľa článku 5 tejto smernice, nazvanej „Rozvrhy platieb“:

„Touto smernicou nie je dotknutá schopnosť strán dohodnúť sa podľa príslušných ustanovení rozhodného vnútroštátneho práva na rozvrhoch platieb, ktorými sa stanovujú splátky. V prípadoch, keď niektorá zo splátok nie je splatená v dohodnutom termíne, úrok a náhrada stanovené touto smernicou sa vypočítajú výlučne na základe splatných súm.“

8 Článok 6 smernice 2011/7, nazvaný „Náhrada nákladov na vymáhanie“, v odseku 1 stanovuje:

„Členské štáty zabezpečia, aby v prípade, že sa úrok z omeškania stane splatným v rámci obchodných transakcií v súlade s článkom 3…, bol veriteľ oprávnený získať od dlžníka minimálne paušálnu sumu vo výške 40 eur.“

Poľské právo

9 Článok 4 bod 1 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (zákon z 8. marca 2013 o dobách splatnosti v obchodných transakciách, konsolidované znenie, Dz. U. 2019, položka 118, ďalej len „zákon z 8. marca 2013“) definuje obchodnú transakciu ako „zmluvu o dodaní tovaru alebo poskytovaní služieb za odplatu, ak strany uvedené v článku 2 uzavrú uvedenú zmluvu v súvislosti s vykonávanou činnosťou“.

10 Podľa článku 7 ods. 1 tohto zákona:

„1. V obchodných transakciách s výnimkou transakcií, v rámci ktorých je dlžníkom verejnoprávny subjekt, má veriteľ aj bez potreby upozornenia nárok na zákonné úroky z omeškania v obchodných transakciách, ibaže si zmluvné strany dohodli vyššie úroky za obdobie odo dňa splatnosti peňažného plnenia až do dňa zaplatenia, pokiaľ sú splnené tieto kumulatívne podmienky:

(1) veriteľ poskytol svoje plnenie;

(2) veriteľ nezískal platbu v lehote stanovenej v zmluve.“

11 Článok 10 ods. 1 a 3 uvedeného zákona stanovuje:

„1. Odo dňa, kedy veriteľovi vznikol nárok na úroky uvedené v článku 7 ods. 1 alebo článku 8 ods. 1 má veriteľ nárok získať od dlžníka aj bez upozornenia sumu 40 eur prepočítanú na poľské zloté [(PLN)]… – táto suma predstavuje náhradu nákladov na vymáhanie.

…

3. Nárok na sumu uvedenú v odseku 1 prislúcha za obchodnú transakciu s výhradou článku 11 ods. 2 bodu 2.“

12 Článok 11 ods. 1 a ods. 2 v bodoch 1 a 2 tohto zákona stanovuje:

„1. Zmluvné strany obchodnej transakcie si môžu vo svojej zmluve dohodnúť rozvrhy platieb na účely poskytnutia peňažného plnenia v splátkach za predpokladu, že dohodnutie takýchto rozvrhov platieb nie je vo vzťahu k veriteľovi zjavne zneužívajúce.

2. Ak si strany obchodnej transakcie vo svojej zmluve dohodli, že peňažné plnenie sa uskutoční v splátkach, vzniká nárok:

(1) na úroky uvedené v článku 7 ods. 1 alebo článku 8 ods. 1;

(2) na sumu uvedenú v článku 10 ods. 1 a na náhradu nákladov na vymáhanie uvedených v článku 10 ods. 2, za každú neuhradenú splátku.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

13 Dňa 15. januára 2011 spoločnosť RL a J. M. uzavreli nájomnú zmluvu na dobu neurčitú, ktorej predmetom boli obchodné priestory nachádzajúce sa v Lodži v Poľsku. Podľa tejto zmluvy bol J. M. ako nájomca povinný platiť spoločnosti RL, prenajímateľovi, mesačné nájomné najneskôr desiaty deň kalendárneho mesiaca, ktoré zahŕňalo aj prevádzkové náklady zodpovedajúce nákladom na údržbu budovy. V súlade s uvedenou zmluvou J. M. zaplatil spoločnosti RL kauciu za nájom vo výške 984 poľských zlotých (PLN) (približne 229 eur).

14 Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že v období od septembra 2015 do decembra 2017 zaplatil J. M. oneskorene šestnásť platieb mesačného nájomného. V nadväznosti na to mu RL zaslala faktúru na sumu 2 751,30 PLN (približne 640 eur), v ktorej bola uvedená šestnásťkrát suma v PLN zodpovedajúca sume 40 eur z titulu náhrady za tieto oneskorené platby, ako aj vyhlásenie týkajúce sa čiastočného započítania tejto pohľadávky s pohľadávkou J. M. voči spoločnosti RL z titulu kaucie za nájom. Po tomto započítaní predstavovala výška pohľadávky vymáhaná spoločnosťou RL sumu 1 767,30 PLN (približne 411 eur).

15 Návrhom podaným na vnútroštátny súd 10. apríla 2018 RL požiadala o vydanie platobného rozkazu voči J. M. Tomuto návrhu bolo vyhovené.

16 J. M. podal proti platobnému rozkazu odpor, ako aj vzájomný návrh týkajúci sa kaucie za nájom a úrokov z omeškania, pričom tvrdil, že zákon z 8. marca 2013, ktorým sa preberá smernica 2011/7, sa neuplatňuje na nájomnú zmluvu. Táto zmluva podľa jeho názoru nie je obchodnou transakciou v zmysle článku 2 bodu 1 tejto smernice, pretože nevedie k dodávke tovaru alebo poskytnutiu služby, ale vedie k odovzdaniu veci do dočasného užívania za odplatu.

17 V tomto kontexte sa vnútroštátny súd v prvom rade pýta, či nájomnú zmluvu uzavretú medzi podnikmi možno kvalifikovať ako „obchodnú transakciu“, ktorá vedie k dodávke tovaru alebo k poskytnutiu služieb za odplatu v zmysle článku 2 bodu 1 smernice 2011/7. Vnútroštátny súd jednak uvádza, že na jednej strane tieto pojmy nie sú v uvedenej smernici definované a na druhej strane poľská doktrína je nejednotná, pokiaľ ide o ich výklad.

18 Aj keď podľa vnútroštátneho súdu vedie doslovný a systematický výklad pojmu „obchodná transakcia“ k záveru, že tento pojem nezahŕňa nájomné zmluvy, „funkčný“ výklad uvedeného pojmu podporuje naopak záver, že tieto zmluvy spadajú do pôsobnosti smernice 2011/7.

19 Pokiaľ by sa na túto otázku malo odpovedať kladne, v druhom rade sa vnútroštátny súd v zásade pýta, či sa má článok 5 prvá veta smernice 2011/7 v rozsahu, v akom priznáva zmluvným stranám možnosť dohodnúť sa na rozvrhoch platieb, ktorými sa stanovujú splátky, vykladať v tom zmysle, že sa týka iba obchodných transakcií s jednorazovou platbou, hoci takáto platba môže byť rozložená do splátok, a že teda vylučuje obchodné transakcie, v ktorých sú platby pravidelné a musia sa uskutočniť vo vopred určených intervaloch, akým je mesačné nájomné v prípade nájomnej zmluvy.

20 Za týchto okolností Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi (Okresný súd Lodž-Centrum, Poľsko) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúce prejudiciálne otázky:

„1. Má sa článok 2 [bod 1] smernice 2011/71, ktorý bol do poľského práva prebratý článkom 4 bodom 1 [zákona z 8. marca 2013], vykladať v tom zmysle, že za transakcie, ktoré vedú k dodávke tovaru alebo k poskytnutiu služieb za odplatu (obchodné transakcie), sa majú považovať aj zmluvy, ktorých hlavné plnenie spočíva v odplatnom prenechaní veci do dočasného užívania (napr. nájomná zmluva)?

2. V prípade kladnej odpovede na prvú otázku má sa článok 5 smernice 2011/7, ktorý bol do poľského práva prebratý článkom 11 ods. 1 zákona z 8. marca 2013, vykladať v tom zmysle, že za dohodu účastníkov obchodnej transakcie o rozvrhu platieb, ktorými sa stanovujú splátky, sa má považovať tiež dohoda o plnení dlžníka formou opakujúcich sa peňažných platieb, a to aj vtedy, ak bola zmluva uzatvorená na dobu neurčitú?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

21 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 2 bod 1 smernice 2011/7 vykladať v tom zmysle, že zmluva, ktorej hlavné plnenie spočíva v odplatnom prenechaní nehnuteľnosti do dočasného užívania, akou je zmluva o prenájme obchodných priestorov, predstavuje obchodnú transakciu v zmysle tohto ustanovenia, a teda patrí do vecnej pôsobnosti tejto smernice.

22 V tejto súvislosti je na úvod potrebné pripomenúť, že podľa článku 1 ods. 2 smernice 2011/7 sa táto smernica vzťahuje na všetky platby uskutočnené ako odplata za „obchodné transakcie“ a že tento pojem je definovaný v článku 2 bode 1 smernice 2011/7 ako „transakcie medzi podnikmi alebo medzi podnikmi a orgánmi verejnej moci, ktoré vedú k dodávke tovaru alebo k poskytnutiu služieb za odplatu“. Toto ustanovenie treba vykladať s prihliadnutím na odôvodnenia 8 a 9 uvedenej smernice, z ktorých vyplýva, že táto smernica sa uplatňuje na všetky platby vykonávané ako odplata za obchodné transakcie vrátane platieb medzi súkromnými podnikmi, s výnimkou transakcií so spotrebiteľmi a iných druhov platieb (pozri v tomto zmysle rozsudok z 28. novembra 2019, KROL, C-722/18, EU:C:2019:1028, bod 31).

23 Z toho vyplýva, že článok 1 ods. 2 smernice 2011/7 v spojení s článkom 2 bodom 1 tejto smernice vymedzuje pôsobnosť tejto smernice veľmi široko (pozri v tomto zmysle rozsudok z 28. novembra 2019, KROL, C-722/18, EU:C:2019:1028, bod 32).

24 Článok 2 bod 1 smernice 2011/7 stanovuje dve podmienky na to, aby transakcia spadala pod pojem „obchodné transakcie“ v zmysle tohto ustanovenia. Po prvé musí byť uskutočnená buď medzi podnikmi, alebo medzi podnikmi a orgánmi verejnej moci a po druhé musí viesť k dodávke tovaru alebo k poskytnutiu služieb za odplatu.

25 Pokiaľ ide o prvú podmienku, treba pripomenúť, že pojem „podnik“ je definovaný v článku 2 bode 3 smernice 2011/7 ako „akákoľvek organizácia iná ako orgán verejnej moci, konajúca v rámci svojej nezávislej hospodárskej alebo odbornej činnosti, a to aj vtedy, ak je táto činnosť vykonávaná len jednou osobou“.

26 Vo veci samej je nesporné, že RL, ktorá je spoločnosťou s ručením obmedzeným, má postavenie „podniku“ v zmysle článku 2 bodu 3 tejto smernice. Naproti tomu z návrhu na začatie prejudiciálneho konania jasne nevyplýva, či J. M., ktorý uzavrel zmluvu o prenájme obchodných priestorov so spoločnosťou RL, konal ako organizácia v rámci svojej nezávislej hospodárskej alebo odbornej činnosti,

a či teda má takisto postavenie „podniku“. Skutočnosť, že obchodné priestory, ktoré sú predmetom nájmu, sú určené na podnikanie, poskytuje v tomto smere určitú indíciu. Vnútroštátnemu súdu však prislúcha, aby v tejto súvislosti vykonal potrebné overenia.

27 Pokiaľ ide o druhú podmienku uvedenú v článku 2 bode 1 smernice 2011/7, táto smernica neobsahuje definíciu pojmov „dodávka tovaru“ a „poskytnutie služieb“ a ani neodkazuje na právo členských štátov na účely ich definovania. Za týchto okolností si uvedené pojmy vyžadujú autonómny a jednotný výklad v celej Európskej únii vzhľadom na požiadavky jednotného uplatňovania práva Únie v spojení so zásadou rovnosti. Tieto pojmy sú tak autonómnymi pojmami práva Únie, ktorých pôsobnosť nemožno určiť odkazom na známe pojmy práva členských štátov alebo na klasifikácie uskutočnené na vnútroštátnej úrovni, ale treba prihliadať na znenie, kontext a ciele ustanovenia, ktoré ich stanovuje (pozri v tomto zmysle rozsudok z 29. septembra 2015, Gmina Wrocław, C-276/14, EU:C:2015:635, bod 25 a citovanú judikatúru).

28 Pokiaľ ide po prvé o znenie článku 2 bodu 1 smernice 2011/7, toto ustanovenie samo osebe neumožňuje určiť, či zmluva, ktorej hlavným plnením je odplatné prenechanie nehnuteľnosti do dočasného užívania, akou je zmluva o prenájme obchodných priestorov, zahŕňa „dodávku tovaru“ alebo „poskytnutie služieb“ v zmysle tohto ustanovenia.

29 Treba však uviesť, že Súdny dvor vo svojom rozsudku z 15. decembra 2016, Nemec (C-256/15, EU:C:2016:954, bod 33), už konštatoval, že transakcia vzťahujúcu sa na hospodársku činnosť môže spadať pod pojem „obchodná transakcia“ v zmysle článku 2 bodu 1 smernice 2011/7 pod podmienkou, že osoba, ktorá uskutočňuje transakciu, koná ako „podnik“ v zmysle článku 2 bodu 3 tejto smernice. Z toho vyplýva, že zmluva, ktorej hlavným plnením je odplatné prenechanie nehnuteľnosti do dočasného užívania, akou je zmluva o prenájme obchodných priestorov, môže predstavovať „dodávku tovaru“ alebo „poskytnutie služieb“ v zmysle tohto ustanovenia.

30 Pokiaľ ide po druhé o normatívny kontext smernice 2011/7, treba zdôrazniť, že táto smernica, ktorá bola prijatá na základe článku 114 ZFEÚ, patrí do rámca aproximácie právnych predpisov členských štátov, ktorých cieľom je vytvorenie a fungovanie vnútorného trhu v oblasti boja proti oneskoreným platbám na tomto trhu. Preto je potrebné pojmy „dodávka tovaru“ a „poskytnutie služieb“ alebo tiež „obchodné transakcie“ uvedené v článku 2 bode 1 smernice 2011/7 vykladať s ohľadom na ustanovenia Zmluvy o FEÚ, ktoré zakotvujú voľný pohyb tovaru a služieb v jej článkoch 34, 56 a 57, ako aj na judikatúru Súdneho dvora, ktorá vykladá tieto základné slobody.

31 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že podľa článku 57 ZFEÚ sa za „služby“ považujú plnenia, ktoré sa bežne poskytujú za odplatu, pokiaľ ich neupravujú ustanovenia o voľnom pohybe tovaru, kapitálu a osôb. Druhý odsek tohto článku demonštratívne uvádza niektoré činnosti, ktoré spadajú pod pojem „služby“, pričom sú medzi nimi aj činnosti obchodnej povahy.

32 Z toho vyplýva, že Zmluva o FEÚ poskytuje pojmu „služba“ širokú definíciu, čím tento pojem zahŕňa akékoľvek plnenie, na ktoré sa nevzťahujú iné základné slobody, aby nedošlo k tomu, že z pôsobnosti základných slobôd bude vyňatá určitá hospodárska činnosť (pozri v tomto zmysle rozsudok z 3. októbra 2006, Fidium Finanz, C-452/04, EU:C:2006:631, bod 32).

33 Súdny dvor už v tejto súvislosti spresnil, že prenájom nehnuteľnosti predstavuje poskytovanie služieb za protihodnotu v zmysle článku 57 ZFEÚ bez toho, aby okolnosť, že toto plnenie trvá niekoľko rokov, bránila uvedenej kvalifikácii (pozri v tomto zmysle rozsudok z 26. októbra 2010, Schmelz, C-97/09, EU:C:2010:632, bod 41 a citovanú judikatúru).

34 Vzhľadom na túto širokú definíciu pojmu „služba“ uvedenú v článku 57 ZFEÚ, tak ako ho vykladá Súdny dvor, nájomná zmluva, ktorej hlavným plnením je odplatné prenechanie nehnuteľnosti do užívania na dobu určitú alebo neurčitú, ale bez prevodu vlastníctva, akou je zmluva o prenájme

obchodných priestorov, zahŕňa poskytovanie „služby“ v zmysle článku 57 ZFEÚ. Z tohto hľadiska transakcia týkajúca sa takejto zmluvy môže viesť k „poskytnutiu služieb“ v zmysle článku 2 bodu 1 smernice 2011/7.

35 Tento výklad je po tretie podporený účelom smernice 2011/7, ktorým je podľa jej článku 1 ods. 1 boj proti oneskoreným platbám v obchodných transakciách s cieľom zabezpečiť riadne fungovanie vnútorného trhu a tým podporiť konkurencieschopnosť podnikov a najmä malých a stredných podnikov. Tieto oneskorené platby, ako vyplýva z odôvodnenia 3 tejto smernice, totiž negatívne ovplyvňujú likviditu týchto podnikov a komplikujú ich finančné hospodárenie a takisto ovplyvňujú konkurencieschopnosť a ziskovosť uvedených podnikov, keďže tieto podniky musia z dôvodu oneskorených platieb získať finančné prostriedky z externých zdrojov.

36 Výklad smernice 2011/7 v tom zmysle, že nájomné zmluvy nezahŕňajú „poskytnutie služieb“ a nespadajú pod pojem „obchodné transakcie“ v zmysle článku 2 bodu 1 tejto smernice, a teda ani do vecnej pôsobnosti tejto smernice, by nebol v súlade s takýmto účelom, pretože z tejto ochrany by boli vylúčené všetky zmluvy o prenájme obchodných priestorov. Tento závery potvrdzuje odôvodnenie 9 smernice 2011/7, podľa ktorého sa táto smernica uplatňuje na „všetky“ obchodné transakcie bez ohľadu na to, či sa uskutočňujú medzi súkromnými alebo verejnoprávnymi podnikmi, alebo medzi podnikmi a orgánmi verejnej moci.

37 Takýto záver nemožno vyvrátiť ani odôvodneniami 2 a 11 smernice 2011/7.

38 Na jednej strane z odôvodnenia 2 tejto smernice síce vyplýva, že väčšinu dodávok tovaru a poskytnutia služieb uskutočňujú hospodárske subjekty pre iné hospodárske subjekty alebo pre orgány verejnej moci prostredníctvom odložených platieb, zatiaľ čo, ako zdôrazňuje vnútroštátny súd, transakcie v súvislosti s prenájmom sa neuskutočňujú prostredníctvom odložených platieb. No vzhľadom na neexistenciu akejkoľvek zmienky v znení článku 1 ods. 2 a článku 2 bodu 1 smernice 2011/7 o podmienke, že dodávka tovaru alebo poskytnutie služieb sa musí uskutočniť prostredníctvom odloženej platby, uplatnenie týchto ustanovení nemôže podliehať takejto podmienke.

39 Na druhej strane výslovné konštatovanie v odôvodnení 11 smernice 2011/7, že plánovanie a vykonávanie verejných prác alebo stavebno-inžinierskych prác spadajú pod pojmy „dodávka tovaru“ a „poskytnutie služieb“ v zmysle článku 2 bodu 1 tejto smernice, a teda aj do vecnej pôsobnosti tejto smernice, nemožno vykladať *a contrario* v tom zmysle, že transakcie, ktoré sa týkajú nájomných zmlúv, sú z nej vylúčené.

40 Na jednej strane totiž smernica 2011/7 neposkytuje zoznam jednotlivých druhov zmlúv, ktoré zahŕňajú „dodávku tovaru“ alebo „poskytnutie služieb“ uvedené v článku 2 bode 1 tejto smernice. Na druhej strane nájomné zmluvy nie sú uvedené medzi transakciami a platbami uskutočňovanými v oblastiach, ktoré podľa odôvodnenia 8 smernice 2011/7 nepatria do pôsobnosti tejto smernice.

41 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy je potrebné na prvú otázku odpovedať tak, že článok 2 bod 1 smernice 2011/7 sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva, ktorej hlavné plnenie spočíva v odplatnom prenechaní nehnuteľnosti do dočasného užívania, akou je zmluva o prenájme obchodných priestorov, predstavuje obchodnú transakciu, ktorá vedie k poskytnutiu služieb v zmysle tohto ustanovenia, pokiaľ je táto transakcia uskutočnená medzi podnikmi alebo medzi podnikmi a orgánmi verejnej moci.

O druhej otázke

42 Druhú otázku treba chápať tak, že jej cieľom je v podstate zistiť, či v prípade, ak zmluva na dobu určitú alebo neurčitú, ktorá stanovuje pravidelnú platbu vo vopred určených intervaloch, akou je mesačné nájomné zo zmluvy o prenájme obchodných priestorov, patrí do vecnej pôsobnosti smernice 2011/7

ako obchodná transakcia, ktorá vedie k poskytnutiu služieb za odplatu v zmysle článku 2 bodu 1 tejto smernice, sa má jej článok 5 vykladať v tom zmysle, že na to, aby takáto zmluva mohla pri nezaplatení splátky založiť nárok na úroky a náhradu nákladov podľa článku 3 a článku 6 tejto smernice, musí byť považovaná za dohodu o rozvrhoch platieb, ktorými sa stanovujú splátky, v zmysle uvedeného článku 5.

43 V tejto súvislosti treba jednak uviesť, že podľa článku 5 smernice 2011/7 touto smernicou nie je dotknutá možnosť strán dohodnúť sa podľa príslušných ustanovení vnútroštátneho práva na rozvrhoch platieb, ktorými sa stanovujú splátky. V prípadoch, keď niektorá zo splátok nie je splatená v dohodnutom termíne, úrok a náhrada stanovené touto smernicou sa vypočítajú výlučne na základe splatných súm. V odôvodnení 22 uvedenej smernice sa uvádza, že táto smernica by nemala zabraňovať splátkovým ani rozloženým platbám, a spresňuje, že každá splátka alebo platba by mala prebehnúť na základe dohodnutých podmienok a podľa pravidiel pre oneskorené platby stanovených v tejto smernici.

44 Z toho vyplýva, že cieľom článku 5 smernice 2011/7 nie je ohraničiť vecnú pôsobnosť tejto smernice tým, že sa z tejto pôsobnosti vylúčia najmä zmluvy, ktoré nezodpovedajú jednorazovému plneniu, ale spresniť, že táto smernica nebráni platbám v splátkach, ktoré dotknuté zmluvy stanovujú ako jednorazovú platbu alebo pravidelnú platbu vo vopred určených intervaloch.

45 Ďalej treba uviesť, že v obchodných transakciách medzi podnikmi sa úroky z omeškania stanovené v článku 3 smernice 2011/7 stávajú vymáhateľnými, ak sú splnené podmienky stanovené v jeho odseku 1. Na tento účel sa vyžaduje, aby si veriteľ splnil svoje zmluvné a zákonné povinnosti a aby nedostal splatnú sumu načas, s výnimkou prípadu, keď dlžník nie je zodpovedný za omeškanie. Toto ustanovenie teda neviaže právo požadovať úroky z omeškania na podmienku, aby sa v prípade zmluvy o pravidelných platbách zmluvné strany dohodli na rozvrhoch platieb, ktorými sa stanovujú splátky, podľa článku 5 smernice 2011/7.

46 Rovnako v súlade s článkom 6 smernice 2011/7 v obchodných transakciách medzi podnikmi vzniká nárok na náhradu nákladov na vymáhanie len vtedy, ak sú splatné aj úroky z omeškania v súlade s článkom 3 tejto smernice. V prípade zmluvy stanovujúcej pravidelné platby tak tento nárok nijako nepodlieha podmienke, aby sa zmluvné strany obchodnej transakcie dohodli na rozvrhoch platieb, ktorými sa stanovujú splátky, podľa článku 5 smernice 2011/7.

47 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy je potrebné na druhú otázku odpovedať tak, že v prípade, ak zmluva na dobu určitú alebo neurčitú, ktorá stanovuje pravidelnú platbu vo vopred určených intervaloch, akou je mesačné nájomné zo zmluvy o prenájme obchodných priestorov, patrí do vecnej pôsobnosti smernice 2011/7 ako obchodná transakcia, ktorá vedie k poskytnutiu služieb za odplatu v zmysle článku 2 bodu 1 tejto smernice, má sa jej článok 5 vykladať v tom zmysle, že na to, aby takáto zmluva mohla pri nezaplatení splátky založiť nárok na úroky a náhradu nákladov podľa článku 3 a článku 6 tejto smernice, nemusí byť nutne považovaná za dohodu o rozvrhoch platieb, ktorými sa stanovujú splátky, v zmysle uvedeného článku 5.

O trovách

48 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (deviata komora) rozhodol takto:

1. **Článok 2 bod 1 smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/7/EÚ zo 16. februára 2011 o boji proti oneskoreným platbám v obchodných transakciách sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva, ktorej hlavné plnenie spočíva v odplatnom prenechaní nehnuteľnosti do dočasného užívania, akou je zmluva o prenájme obchodných priestorov, predstavuje obchodnú transakciu, ktorá vedie k poskytnutiu služieb v zmysle tohto ustanovenia, pokiaľ je táto transakcia uskutočnená medzi podnikmi alebo medzi podnikmi a orgánmi verejnej moci.**

2. **V prípade, ak zmluva na dobu určitú alebo neurčitú, ktorá stanovuje pravidelnú platbu vo vopred určených intervaloch, akou je mesačné nájomné zo zmluvy o prenájme obchodných priestorov, patrí do vecnej pôsobnosti smernice 2011/7 ako obchodná transakcia, ktorá vedie k poskytnutiu služieb za odplatu v zmysle článku 2 bodu 1 tejto smernice, má sa jej článok 5 vykladať v tom zmysle, že na to, aby takáto zmluva mohla pri nezaplatení splátky založiť nárok na úroky a náhradu nákladov podľa článku 3 a článku 6 tejto smernice, nemusí byť nutne považovaná za dohodu o rozvrhoch platieb, ktorými sa stanovujú splátky, v zmysle uvedeného článku 5.**

Podpisy